

Spectabiles, honorabiles, cives, alumni alumnaeque, ceterique amici carissimi, vážené dámy a pánové, milí hosté,

když jsem uvažoval nad tím, čím oslovit, ty, kteří zde před padesáti lety promovali, napadlo mě, že je to vlastně jednoduché – oslovím vás časem. Tedy ne že bych na vás 50 hodin mluvil, ale oslovím vás reflexí doby 50 let. Padesát let je už několik generací. Vy jste takzvaní baby boomers – ti, kteří se narodili v poválečném období rychlého růstu populace a kteří se vyznačují silnou pracovní morálkou a loajalitou, tedy vlastnostmi, které já jako rektor, stojící v pozici osoby vedoucí tuto prestižní univerzitu s nějakými 2000 zaměstnanými a asi 19 tisíci studujícími, velmi vysoce oceňuji. Ale jak šel čas, objevovaly se generace nové. Když jste promovali, na svět přicházely tzv. Husákovy děti, tedy generace X. Pro ně je charakteristická vysoká míra samostatnosti a přizpůsobivosti, což z hlediska řízení organizací také není na škodu. Když po 25 letech byl čas připomenout si u vás stříbrné promoce, střídala se právě generace mileniálů, generace Y s generací Z. Generace Y si cení rovnováhy mezi prací a osobním životem, takže žádné přesčasy. Přitom v práci hledají hlubší smysl, takže nebudou dělat cokoli, i kdybych to jako jejich nadřízený potřeboval či dokonce vyžadoval. Generace Z je ta, která plně propadla sociálním médiím, takže je pořád na internetu, Facebooku či Instagramu a už ani nevím, jak se to vše další, co tvoří běžnou součást každodenních životů generace Z, jmenuje. Je to generace, která zdůrazňuje společenská témata od ochrany životního prostředí až po práva menšin. Takže z hlediska řízení organizace přinášejí neustále nové podněty a oblasti, kterými je podle nich potřebné se zabývat. Výsledkem je pak něco, jako když pejsek a kočička pekli dort: Je tam vše a nemá to jasný řád. To už se neřídí nejlépe, když se držíme modernistického paradigmatu řízení. Je možné to i ono. No a dnes, když zde slavíte zlatou promoci, už se rodí generace alfa. Jejich charakteristika zatím není jasná, ale obávám se, že vaši ochotu pracovat nebo studovat a vaši loajalitu u ní nebudu moci najít. Spíše si myslím, že pro ni bude svět světem virtuální reality, kdy skutečnost budou hledat ne v ní samotné, ale v jejích obrazech. Budou tedy utvářet takový Matrix. Obraz bude více než realita. Za 50 let tak máte možnost vidět, jak žijí a co je charakteristické pro čtyři různé generace. Abych byl upřímný, jako rektorovi mi na naší univerzitě se svou ochotou pracovat a se svou loajalitou chybíte. Proto jsem nemírně rád, že jste nás poctili svou návštěvou. Děkuji vám.

V roce vašich promoci měla tehdejší Vysoká škola zemědělská tři fakulty a nějakých 4–5 tisíc studujících. Dnes máme šest fakult a jeden Institut dohromady s nějakými téměř 20 000 studujících. Za vás tvořily ženy asi třetinu studujících, dnes je to přesná polovina. Když jste promovali, byly zde řádově jednotky studujících ze zahraničí za účelem získání titulu. Dnes je tu takových studujících ke 4500 a pocházejí, a to vím přesně, ze 111 zemí světa. Od devíti z Japonska či jednoho z Nového Zélandu až po Spojené státy americké, těch je 35, až by se chtělo parafrázovat film, který byl uveden během vašeho studia: *Jáchyme, hod' ho do stroje* a ona parafráze zní: *Vy nás ale zásobujete, pane Donalde*. Při severojižním pohledu potom u nás studují studenti od Švédska – ti jsou dva – až po Jihoafrickou republiku – jeden. Studující mají dnes možnost absolvovat na 150 studijních programů od bakalářských až po doktorské, a to v kombinované a prezenční formě. První programy jsou realizovány jako distanční. V oblasti výzkumu se dnes podílíme na řešení více než 40 projektů významného evropského programu Horizont, včetně nejprestižnější kategorie ERC grantů. Jenom tyto projekty přinesly loni do rozpočtu přes půl miliardy.

Rozsáhle spolupracujeme se subjekty mimo akademickou sféru, od podniků a municipalit přes státní a veřejnou správu až po nevládní organizace, přičemž tato spolupráce se nesoustředí pouze na prostorově blízké regiony nebo na celou ČR, ale probíhá i daleko za našimi hranicemi.

Vážené dámy a pánové,

když jste promovali, psal se rok 1976. Ten rok byl neopakovatelný. Vy jste tehdy úspěšně zakončili svá vysokoškolská studia a v ten samý rok se tehdejší Československo stalo v Katovicích mistrem světa v ledním hokeji a v Bělehradě zvítězilo na mistrovství Evropy ve fotbale. Takovou souhru úspěchů v uplynulých 50 letech už asi nenajdete. Proto jsem rád, že jste přijali pozvání, abyste si především váš osobní úspěch znovu připomněli. Tak nějak mám totiž pocit, že za oněch 50 let jsme zapomněli na připomínky úspěchů, a to především tehdy, když se někomu takové připomínky takzvaně nehodí do krámu. Tak to tedy napravme. Naše univerzita se za těch 50 let stala skutečně celosvětově uznávanou univerzitou. Když jste zde před 50 lety končili, neexistovaly žádné světové žebříčky hodnotící kvalitu univerzit. Dnes jsme v těchto žebříčkách hodnoceni kolem 700. místa na světě. A to je nyní na světě nějakých 25 000 univerzit a vysokých škol. Být mezi 2,5 procenty nejlepších na světě, to je ohromný úspěch, na který bylo zaděláno už v době vašeho studia. Ano, tato pozice je i vaším úspěchem. A mimochodem v klíčových oborech pro naši univerzitu – v zemědělství a lesnictví – jsme podle toho, na jaký mezinárodní žebříček se podíváme, mezi 25 až 58 nejlepšími na světě. Tak vysoko v oborech, které vyučuje, není žádná jiná vysoká škola v ČR. To je přece ohromný úspěch, který je potřebné připomínat, zvláště v době, kdy ne všichni mají z takového úspěchu radost. Proto dělají vše, abychom si nemohli takové úspěchy připomínat. Třeba v ČR realizují vlastní hodnocení kvality výzkumu, které je nastaveno tak, aby byl vítěz předem znám. Proto nechtějí slyšet o našich úspěších, které vyplývají z mezinárodních hodnocení. Je to jako ve fotbale, kdy celý stadion viděl brutální foul a měla se kopat penalta, jen hodnotící rozhodčí dělá, že nic, protože si pravidla vysvětluje po svém. Proto bych byl rád, abyste uplynulých 50 let vnímali i přes různé peripetie jako 50 úspěšných let. Neúspěchy nemá cenu si připomínat, z neúspěchů je potřebné se poučit, aby byly úspěchy.

Vážené absolventky a absolventi, dámy a pánové, milí hosté,

když tak přemýšlím o onom čase, během kterého jste svědky – s vámi vlastně pěti generací, a když jsem ukázal na fakt, že na naše dnešní úspěchy bylo založeno již během vašeho tehdejšího studia, uvědomil jsem si, jak moc jsme časem ovlivněni. Odborně se tomu říká *path dependency* – závislosti na minulém vývoji. A tento termín také vysvětluje, proč se něco obtížně mění. No, zkuste jednoduše vyměnit klávesnici na počítači. Vždyť je stejná jako na psacím stroji, který byl vaším nástrojem při psaní třeba diplomových prací. Nevím, jak jste sem přijeli, ale jestli to byla 107 nebo 147, tak to byla ta samá čísla linek, jak mi prozradila umělá inteligence, která sem zajížděla už v době vašich promocií před 50 lety. Tak snad někdy po roce 2030 sem na Suchdol pojede tramvaj. To bude tedy změna. Na změny, které dnes zažíváme, bylo zaděláno už v době, kdy jste tady studovali či už promovali. A možná bych měl říci, že ještě před tím. Vždyť v roce 1967 publikují Peter Berger a Thomas Luckmann slavnou knihu o sociální

konstrukci reality. A co zažíváme dnes? Sociální konstrukci reality. Realita jako by neexistovala nezávisle na nás, jako by nebyla objektivní, ale my ji sami utváříme a pak věříme tomu, čemu vy byste se za svých studijních smáli. Myslím, že kdybyste na některé zkoušce tvrdili, že Země je plochá, tak byste si onu zkoušku v lepším případě zopakovali a v horším by vás převezli přes řeku do Bohnic. No a dnes to lidé normálně tvrdí a je to pro ně realita. Tam jsme se dostali v čase 50 let od vaší promoce. Ale nebudme negativní. Jak jsem říkal, nepřístupme na očerňování a šíření zmaru, protože pak není čas na to, připomínat si úspěchy. A jeden takový jste tady před 50 lety zažívali, tak si jej znovu vychutnejte. Čas má být věnován úspěchům.

Připíjím na úspěch, a to naším skvělým univerzitním vínem. To za vašich promoci nebylo.